

ДІЛО

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринков. ч. 10, П. пов.
Конто нум. шев. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРИЮ:
Місячно 8-00 зол.
Чвертьрічно 18-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 8 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Зінна адреса 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Припинення діяльності філії „Просвіти“ в Тернополі.

З Тернополя дістаємо таку вістку: Подає-
мо до відома, що в суботу, 7. IV. 1934 р. поліція
вже урядово закрила канцелярію філії „Про-
світи“ і бібліотеку філії, покликуючися на по-
рушення тут староства. На письмі причини зпе-
реження ще не маємо, але голова філії „Просві-
ти“ проф. І. Бриквич, при нагоді інтервенції у
цій справі довідався, що Виділ філії „Просвіти“
з припинення у діяльності за перетримувани-
ми сфальшованих книжок. Децизію на письмі
дістаємо мабуть завтра (10. IV. 1934). Голова

філії інтервенціював у старостві і в воевідстві,
однак, здається, безуспішно. Начальник відді-
лу безпеки Жиборський заявив, що в цій спра-
ві мусить порозумітися в Варшаві (мін. внутр.
справ) і щойно по розмові з нач. Відділу для
справ меншостей, чи справ українських, дасть
свою остаточну децизію. У кожному випадку
стан провізії потребає найменше тиждень, за-
ки дістанемо відповідь з воевідства, якщо вза-
галі така буде.

Роман Савицький

концертус

п'ятниця 13. квітня год. 20.

в салі муз. Т-ва Лисенка.

3 міжнародньої метушні.

Львів, 12. квітня 1934

Дві події спричинюють безпосередньо ни-
жню міжнародню метушню: 1) заходи Ген-
дерсона й англійської дипломатії, яка за ним
стоїть, довести такі до якогось компромісу у
справі роззброєння чи радше німецького до-
зброєння і 2) заповіджена під хінець цього мі-
сяця подорож французького міністра закорд.
справ Барту до Варшави. Щодо першої справи
то точку над „і“ поклав Мусоліні у своїй про-
мові на з'їзді фашистської партії в дні підпи-
сання римського пакту: коли конференція роз-
зброєння, яка й без того вже досить скомпро-
тувалась, не найде компромісової формули,
яку прийняли б усі великодержави разом з Ні-
меччиною, — разом з тією конференцією роз-
зброєння, — Ліга Націй; коли ж не найде така
формула, все одно Ліга Націй мусить бути зре-
формована. Ця правда була всьому політично-
му світові давно відома. А всеж, так ясно про-
голослена, як це зробив Мусоліні, — вона пі-
тримала пресіж і вагу англійських заходів, в
останніх спроб рятувати — Лігу Націй.

Не будемо на цьому місці вдаватися у роз-
гляд надзвичайно складних частин проблеми
роззброєння в її останній стадії, тих частин, до
яких належать питання „безпеки“ і „рівності“,
„автоматичної“ і „перманентної“ та взагалі між-
народньої контролі, інтернаціоналізації збро-
єнь, регламентації продукції воєнного матеріа-
лу, поділу воєнного матеріалу на зачіпний і о-
боронний, справа військових бюджетів, справа
військових контингентів, справа військових
організацій, справа емент. санкцій і т. д. і т. д.
Пригадаємо лише, що головню справі роззброєн-
ня була присвячена недавня подорож лорда
Ідена до Берліна, що для здобуття собі біль-
шої свободи рухів і ближчого зв'язку з Льо-
ндоном і Парижем голова роззбройної конфе-
ренції Гендерсон переніс свій осідок з Женевы
до Лондону, що жінці, після його безпосе-
редніх розмов з французькими міністрами,
прийшла остання англо-французька змін-
иот, в якій Франція відступила від своєї доте-
перішньої непорушної засади (версальськ. по-
станови про німецьке роззброєння) та пересуну-
ла дискусію на більш практичну площину: яка
є „гарантія виконання“ емент. нової конвенції,
в якій Німеччині були би признані найдавший,
точно окреслені, межі для дозброєння?

Сама техніка роззбройної конференції, це
страшенно важка машина, яка тим своїм важ-
ким, скомплікованим формалістично-технічним
апаратом стоїть у найбільшій диспропорції з
реальними інтелектуальними працями конференції і її
практичною цінністю. А проте сьогодні, коли
жже справді сталося рубом питання „або, або“,
або німецькі зброєння на власну руку, нові
зброєнні перегони всіх держав і повний роз-
вал Ліги Націй, — або рятувати решток франко-
німецького порозуміння та всієї міжнародньої
співпраці, — відповідальні державні діячі не
можуть з легким серцем заманутися у своїх
кабінетах і не пробувати найти спільну мову у
справі, в якій досі спільної мови не майшли.

Очевидно, що як взагалі в міжнародньо-
му калейдоскопі нема подій підірваних, „са-
мих для себе“, лише всі вони стоять у ланцю-
жному взаємному прагматичному і хронологі-
чному зв'язку, — так і заповіджена подорож
мін. Барту до Варшави стоїть у тісному зв'язку

Дальші релігійні переслідування в Совітах.

КАП повідомляє з Москви: Щораз нові віст-
ки, що надходять зі Совітів, доповнюють парті-
ю релігійних переслідувань, які веде на просто-
р'язі СРСР вже кілька літ ГПУ. Недавно епи-
скоп Мазельний, скінчивши релігійне свого
послання на Сибірі, задумував вернутися до Ле-
нінграду, звідки його вивезли. Але влада не до-
пустила йому виїзду поза Иркутськ і той сини
і нехотував духом священник залишається в на-
шій Сибірі.

В останніх місяцях ГПУ арештувало знову
католицьких священників, м. ін. о. Влехіана
з Львова, о. Шуберта з Одеси, о. Іллі з одеської
парії, о. Гагенбелера з Маріуполя й о. Куна з
Харківщини над Дніпром. Влада з окрема
ГПУ переслідує не тільки католиців, але й
світських католиків.

В останньому часі покинуло теж багато пра-
вильних священників свою Церкву. Це явище,
якщо частіше, стало причиною розколу у Пра-
вославній Церкві у висліді його в Росії поширю-
ється щораз більше симпатії до Католическої
Церкви. Сталіні, помітивши погроми в колах пра-
вильного духовенства, ГПУ, добачуючи в уній

(католицьким св. обрядом) небезпечного ворога
марксовських ідей, тимбільше, що унійна акція
охоплює щораз більше православних, вже в де-
сят літ веде систематичну і кроваву боротьбу з
унією. Треба додати, що ряд унійців у Совітах
екладається головю з жінок, яких завагати й
віра в обличчі шаленої заціпки ГПУ, пригадує
перші часи християнства.

Вістки, що надходять зі Совітів в останньо-
му часі, свідчать про піднесення антирелігійної
роботи ГПУ. В багатьох випадках католицькі
жінки в тармах підставляли нервового розстрою.
ГПУ анушується не тільки над дорослими, але
й над молодю і нар. недавно арештували 14-літню
дівчину католицьку та кількох, молодших від неї
хлопців.

Совітська влада тріумфує в останньому ча-
сі, що змогла „відчистити“ вже великі полосу
СРСР з думосатарів. У висліді цієї намітки ГПУ
на Сибірі нема тепер ані одного священника, в
Туркестані й на Уралі залишилися одиниці о.
Будрис, а в Уфї арештували навіть останнього
священника, о. Нодокаса.

Пресова війна між Німеччиною і СССР.

БЕРЛІН, 12. 4. ПАТ. Півурядова „Донце Ді-
пломатично-Політичне Кореспонденц“ обвинувачує
німецьку пресу в тому, що її кампанія про-
ти Німеччини не обмежується до річової крити-

ки, але перемінюється у систематичну налітку.
Тому німецька преса перестерігає, що така кам-
панія може лише погіршити німецько-більшо-
вицькі взаємини.

Довкола роззбройної конференції.

БЕРЛІН, 12. 4. ПАТ. „Фелькішер Beobach-
тер“ обговорюючи засідання роззбройної конфе-
ренції пише, що саме хід цього засідання під-
лягає правильне ставовище німецького уряду.
Вислідити уряд стоїть на ставовищі, що конфе-
ренція як довго не доведуть до ніякого успіху,
як дипломатичним шляхом держави не осни-
ють порозуміння між собою. І тому сайд лише
згодити до 30. квітня п. р. чи ситуація прояс-
ниться. Ініціатива належить лише до велико-
держав, а в першу чергу до Франції. Німецьким
урадом уже перед цілим світом добру волю
зали до порозуміння. І тому Франція мусить рі-

шитися, бо без неї не можна втворити нової
ситуації.

ЖЕНЕВА, 12. 4. ПАТ. Агенція Агаса пові-
домляє, що французький делегат Масілі по ро-
зові з представниками інших держав дішов до
засеконання, щоби роззбройну конференцію про-
довжувати далі. Масілі переконаний, що стано-
вище французького уряду знайшло арозуміння
між урядами багатьох держав. Уряди арозуміли,
що основи роззбройної конференції змінились з
хвилиною, коли Німеччина перестала числитися
з військовими клявузлями мирових трактатів.

Жінка Сталіна скінчила самогубством.

Свого часу викликала була велику сенсацію
вістка про заплановану смерть жінки більшови-
ської диктатора Сталіна, гарної Надії Алмазної.
Буде ж жінка тиха і дуже скромна, а Сталін, як
цілою, вважається жорстокою і садистичною
людиною. З приводу тієї події кружили різні по-
вільки і догадки, але насправді причина смерті
жінки була очевидною. Незадовго до самогубства
жінка Сталіна, грузинка Кирила Кабарадзе, який
і в родинних причин мусів покинути Радянщи-
ну і переїхав тепер у Берлін. На останній т-х ре-
сультат жінка Сталіна скінчила самогубством
у зв'язку з обставинами. Сталін був з жінкою
зв'язаний у команданта червоної армії Воро-
шилова. Шлях дискусії про відновлення комуні-
стичної влади пані Сталінова виступала в
двох останніх контингах більшовицької політики

супроти селян і домагався алагіанення жорсто-
кого курсу. Сталін втрапив панувати над собою
і парегував дуже гостро проти слів жінки. Тоді
Сталінова втала з місця і не позрощавшись з
ніким, відіхала автою до машини Сталіна на
Кремлю. Тут почула службу безладного революці-
онний вистріл. Коли вийшла до двору, майнула її
на долівці з простріленою головою. Був при тім
Сталін, Ворошилов і Каганович, яких покликати
телефонічно. На столі лежав лист, адресований
до Сталіна. Зміст того листу залишився для всіх
таємною. Покинула користувалася великою симпа-
тією серед комуністичних коз, як людина дуже
зацікавленої влади. Знала була з того, що часто по-
даючувала замість Сталіна різні прохання в
справі дрібних полеш, при цьому піддаючувала
літературу і пресу.

**Товари
блатні**

вовни, шовки, полотна, постіль

Ф. Ожеховський

Найбільший вибір. — Найнижчі ціни.
Львів, Ринок ч. 29.
7153 47-180 Телефон 23-35.

також з проблемою розброєння, станом на Нимеччини до Женеві і німецько-французькими відносинами. Річ ясна, що польсько-французькі відносини це тема така широка, що тут не будемо її навіть торкатись. Але — річ характеристична — саме тепер, серед найбільшої метушні довкола проблеми розброєння, як чейже по суті є проблемою франко-німецьких відносин, у французькій пресі появляються ревелії про польсько-німецьке порозуміння, які мають Польщу дискредитувати в очах французького громадянства: про німецько-польський план поділу Чехословаччини, засадничу згоду Польщі на австро-німецький „аншлюс“ і на німецькі зброєння, за ціну згоди на польсько-литовську унію та відмови від дан-

цігського коридору до часу, поки для Польщі не знайдеться рекомпенсація... Такі погослови ще дужче актуалізують подорож п. Барту до Варшави і Праги, але з другої сторони ще дужче насторожують Париж і проти Берліна. З другого боку німці слушно використовують нагоду, щоб підкреслювати моменти маніфестаційного німецько-польського зближення, проти-ставляючи його французькій непримирності. І треба признати, що факт удекорування Кракова на приїзд горішньо-шеської німецької протульки німецькими прапорами зі свастикою, що такий факт свідчить безумовно про існуючі у світі можливості радикальної зміни всяких відносин та примирювання найбільш непримирних течій!

Як допомогати Гуцульщині.

Гасло: „На допомогу голодуючій Гуцульщині“ пішло не залишалось без відгуків серед нашого громадянства. У своєму часі, коли Гуцульщина пережила катастрофу повені, вплинули на цю ціль величезні, як на наші обставини, суми. Кожне гасло: чи на „паску“, чи взагалі на допомогу Гуцульщині, приносить щедрі жертви. Їх усі віддається тим, для кого призначені, але... Як бачимо, не лікують вони ґрунтовно болючої рани матеріального, а навіть морального занепаду Гуцульщини. Їх вони хіба плястром, що приносять хвилину пільги дошкульному болю.

Однак так вічно тревати не може. Принагідними жертвами гуцулів не уадоримо, ані матеріально, ані морально. Навпаки, можемо зробити з того гарного племені вічних прошаків, що завжди витягають (бо мусять) руку по милостині. Уже слушний час винайти інший, доцільніший спосіб для рятунку Гуцульщини.

У січні ц. р. в 2-ому числі „Жіночої Долі“ звертала я увагу на те, що слід нам замість милостині, дати працю Гуцульщині, яка голодує, але — ніде правди діти — і дарма. Там вказала одна потреба ширити домашній промисел, використати місцевий хист, зручність, смак гуцулів. У той спосіб рятує себе гірське, чи взагалі сільське населення Швейцарії, Німеччини, Словаччини, Югославії й ін. країн, хоч у них куди гірші умовини успіху цього роду праці.

Не вважаючи на заклик забирати в ція справі голос, вона нашла малий відгомін. Відгукнула її пововно, бодай серед коломийського

громадянства, мала зовірочна нарада, що її скликав у дні 23. березня Повітовий Народний Комітет. Там, після реферату посла Пеленського, виявилась жвава дискусія на цю тему. Слідом за цим кооперативна секція при „Союзі Українок“ у Коломиї скликала 25. березня нараду представників і представниць коломийських кооперативних і культурних установ. Там знову, з великим заінтересуванням обговорено справу допомоги Гуцульщині.

Після цієї наради поїхали я ще до Ворохти, щоб засягнути думки деяких тамешніх громадян. Також мала я нагоду говорити зі знавцями гуцульських відносин пп. Інспектором кооп. Квасницею, директором „Покутського Союзу“ Пашкевичем, д-ром Заваликутом, дир. Левичем та іншими. Зміст одних розмов і нарад хочу подати під увагу нашого громадянства. Насамперед всі вище згадані годяться з тим, що рятунок для Гуцульщини коєчний... і що використання господарства та природних багатств Гуцульщини це найважливіший, можна сказати, єдиний спосіб рятунку цієї вітки нашого народу.

В який спосіб приступити до цього? Поким що сконстатовано, що на терені Покуття і Гуцульщини існує декілька кооператив, які зовсім успішно просперують і які могли би при поширенні своєї праці виконати величезну місію.

Є в Коломиї промислова кооператива „Гуцульщина“, що існує вже понад десять літ. Повстала вона, як дальший етап в розвитку гуцульського промислу, що його започаткував ще по-

кійний Герасимович. З цього повстала з часу і школа деревляного промислу (туту ж жавля), школа гончарська (не чиня). „Гуцульщина“ має зв'язки із усіма мистецтвами, різбарями і усіма гуцульськими ремісниками. Має у своїй кравчині в Коломиї гарні зразки цих виробів, але хоч і не прагне з втратами, то не може як слід розвинути в ширшому світі, що міг би допомогти гуцульській промислу.

Є в Коломиї теж не нова й розбудована кооператива „Жіночий Базар“. Торгує вона шивками й гуцульськими виробами, але працює з амалого розмаху та сама, що в „Гуцульщині“.

Є нові кооперативи, що заповідають гарний розвиток, якби мали більше членів. Це кооператива деревного промислу „Де-Ко“. На чолі її стоїть практичний знавець гуцульського мистецтва галицького промислу професор П. Галицький. Ця кооператива могла би рішуче зайняти поширення справи деревного промислу в області. Є кооператива „Розбудова“, що працює на кравецьку роботу. Вона могла би теж поширити свою діяльність дуже широко. Є ще кооператива „Дерма“, яка могла би, розвинувши як слід, зміцнити й організувати цілий ширяний промисел: горбівки, полки, саванки, постолі і т. п. (могли би мати широкий обіг) і ми частенько згадуємо подібних „кооперативних“ виробів. У Косові, крім гарно розвинутого килимарень „Гуцульського Мистецтва“, є кооператива „Збут“, що торгує овочами, оривками, грибами, а понайталантливіше постарався стоїть вони до килимарень. У Делятині теж заснована кооператива збуту дерева опалювальної будівельного починає теж гарно розвиватись.

Всі ці кооперативи на Покутті і Гуцульщині могли би при співпраці місцевого громадянства й головного кооперативного промислу у Львові сповнити оте величезне завдання, яке на імя: Праця а не милостина Гуцульщині. А далі як добре піде, Лемківщині, Полісся.

Чому досі не сповніли вони цього? Не через невмілий провід, або ославлені „манка“, а тільки тому, що замало мають членів, замало капіталу та зв'язків зі світом, щоб праця їх могла стати такою великою справою, якою стоїть перетинити перед українською суспільністю.

Започаткованої праці не можна залишити. За першою наредою мусять піти далі. Мусять наотупити порозуміння а провадять кооператив, з чільними громадянами Гуцульщини.

У руках коломийського промислу спливають і фонди та розподіл їх на добре обдумано.

НАЙКРАЩІ ВОВНЯНІ МАТЕРІАЛИ

на шкільні мундурки, костюми, мужські убрания та інші шовки

З МАГАЗИНУ НОВИН „ТЕКСТИЛЬ“ — Ст. ЗІЛСЬКА вул. Галицька ч. 18.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 14. КВІТНЯ 1934.

РОМАН ДУДИК.

У Томину неділю.

(Із споминів світової війни — 1918 р.)

Присвячую Дорогій пам'яті моїх Батьків.

Приїхати з Альбанії і відразу зголоситись на новопризначене місце? Не бути дома? Ні, цього не буде! Можна би вже зріктись відвідин родинного місця і рідні, але не всмі відмовити собі доброго „підкленування душі“. Ми рішили з тов. Степаном поїхати додому на один тиждень, а наїстися, хоч на місяць! Бо хто ж чув, щоб у нашій Галичині не годе було коли дістати хліба? А тут ніде не купиш хліба без картки, щоб й плакати! Отже не тільки в Альбанії, але й у цілій „нашій“ державі біда. Та ми віримо, що мусять мати хліб ті, що його продають. Ідемо до дому, тов. Степан у своїй стороні, я у своїй, а за тиждень зїдемося у Львові. Хоча не мали документів для подорожі додому, та знайшли на це раду. Я попросту дописав на своїм документі свою стацію, а тов. Степан поїхав таки зовсім без нічого, а злести-во із тверезою головою...

На Томину неділю були вже дома. Тямлю, якби це сьогодні. Вхожу в хату, витаюся, а мама:

— Во Імя Отца і Сина... — хрестяться. — Чи це ти, сину? Витаюся з родичами, а мама отортають тремтячими руками мою „волицьку“ голову, на яку, як цілющий бальсам спливають гарячі слюзи. Це слюзи радості сина, що несподівано стрічають сина і слюзи невимовно-го болю по свідній втраті другого сина, який давно загинув на Італійському фронті. Мама витає мене, а просять брата... Здовж тіла

проходить у мене тремтіня, боюся, щоб не „сплямив гонору військового мундур“ і Боже бори, не прослезився. А тут в обіймах мамі мені так любо, так мило...

Чи є де легка, ніжніша рука, як рука мамі? Чи можуть бути ширші очі, з яких спливали би чистіші слюзи, як мамині? Заставляють стіла. Повно тут усього, ще „свяченого“, чого тільки душа забачне. Значить ми з тов. Степаном не завелися, можна буде собі підісти... Зачинаю їсти. Зів таки дуже небагато і більше не годе! Що воно таке? Невжеж очі теж беруть участь в їжі? Бачать, що стільки всього і не вже вистарчає? А може це вже така людська природа, що людина прямує тільки тоді до якоїсь цілі, а як її осягне — байдужне!

— Як сину, припрошують мама, чи не смакує тобі?

А тато поважним кроком проходжуються здовж кімнати і зпід ока приглядаються сино-ві, якого стільки часу не бачили. Син вийшов з дому молоденьким хлопцем, а отсе вже правдивий мужичина! Усміх вдоволення проходить по їх добрячому лицю. Вишукують кілька яблук, ставлять переді мною на стіл.

— Бері, це тирольки, бач, як гарно задержалися.

Гоцу їх альбанським пютоном, вони мене своїми німецькими папіросами, які дістали від якогось пруського офіцера. Не знаю, що мені робити. Ще не курив при родичах. Запримічують це і слідо на них вдоволення, що син не перестав їх шанувати. Припрошують, кралькома курю.

— Я все своє кажу, говорять мама ніби до тата. — Добра дитина, хочби в своєму житті зійшла з правної дороги, то хіба на хвилину, на короткий час, а там все вернеться на неї назад.

— „Раз добром наліте серце в лік не прохолоде“ — скаже Шевченко — лоскають тато.

Відчуваю, що це не якась похвала для мене, на яку я ще не заслуговав, а наука, остеріга для сина на будуче. Вони знають, скільки можливостей, скільки нагод і спокус для військового життя, а ще у воєнному часі, молодому чоловікові, щоб звихнути його душу, зломити характер, розбудити пристрасті, а непоборені ці пристрасті. Відчуваю, що вони волять би, щоб я ще дізнався про чесну смерть сина, ніж про яке ганебне його діло, яке сплямив би їх до бре ймення.

Приходить тоді мені на думку, що батьки мої, це люди „старої дати“, „сентименталісти“, а яких честь і мораль це те, без чого людина не є людиною. Чи на війні знаєє хто на честь? А сама війна, чи це мораль?

Та слова батьків, диктовані широким любов'ю пливають просто зі серця і падають у душу. Та чи задержаться там?...

Крізь відчинене вікно долітає у хату спів молоді. Біля деревляної церковці кінають гілки. „закопують Коструба“.

Чорним круком перелетіла світова завірюха. Болочим спомином відзивається її епілог. Змивився час, змінилися люди.

І коли сьогодні у Томину неділю „закопують Коструба“ біля тої самої церковки, як тоді п'ятнадцять літ, нагадуються щасливі хвилини у родинному гнізді. І його розкинула буря на всьому світі. А по батьках залишилась тільки спомина, а на їх могилі похилена дубова хрест.

Та спомини про них кріплять душу.

Не знаю тільки, чи добре виховати дитину так, щоб відганяла думки про своїх загиблих і старалася агадувати про них щодня, рідше тому, що годі агадати їх без щастя, що викликає біль і туго?...

Юськовичі. 10. квітня 1934.

Непорозуміння з Фемінізмом.

I.

Крім „опортунізму“ наводять „Вісті“ і „Студентський Шлях“ ще й інші аргументи проти Українського Жіночого Конгресу. А саме виходить там ціла низка закидів і думок на тему жіночого питання. Передати ці своєрідні міркування про фемінізм у зрозумілий для читача спосіб, а тим більше полемізувати з ними, ми не беремося, бо цього при найкращій волі не були б в силі зробити. Коли з великим трудом вдається вхопити думку одного уступу, бачимо, що й супречити тезі, подана в другому уступі. А всі вони разом, ці тези і твердження про жіночий рух, виголошені самопевним тоном знатока, визначаються такою неімовірною ігноранцією, що від неї моторошно робиться на душі. Можна би думати, що хто береться писати статті про фемінізм, цей повинен знати про нього бодай найбільш засадишні речі, — бодай стільки, скільки можна знайти в кожній європейській енциклопедії. Однак в нашому громадянстві є люди, які вважаються покликаними говорити авторитетно про жіночий рух, хоча не мають про нього досліду ніякого поняття. (Справедливість каже ствердити, що знаходяться вони не тільки в націоналістичному таборі. Найбільше їх тепер в українському католицькому світі, в якому в останніх часах аж заройлося від „снєців“ від жіночого питання).

Коли з одного уступу „Вістей“ довідуємося, що завданням жіночого руху є „нормувати справи, зв'язані з суспільною функцією жінки“ та що програма Українського Жіночого Конгресу повинна обмежитися до питань так оригінально окресленого жіночого руху, то в другому місці читаємо, що фемінізм у нинішніх часах — це перестарілий анахронізм, отже виходило б, що зайвим пережитком є також всі жіночі організації і всякі жіночі конгреси. Знова з іншого місця статті довідуємося, що „жіночими суспільними функціями“, (які автор дозволяє обмірковувати на Жіночому Конгресі) є тільки „справа виховання дитини“ та „уряджування всяких імпрез товариського характеру“.

Дальше знаходимо цілу серію хибних понять та фальшивих тверджень про український жіночий рух. І так інсинується йому, що він буцімто вводить „ще один поділ на жіночу і чоловічу частину з окремими ідеологіями, програмами, з інш. розв'язками питань“ та що Жін. Конгрес — це „відмежування в окрему

жіночу суспільність зі спец. жіночими ідеологіями“. („Студентський Шлях“). Закидуються проводові Союзу Українок та організаторкам Конгресу, що вони „жіночому рухові серед українського жіноцтва намагаються надати невідповідний духові сьогодишньої доби інтернаціональний характер, зв'язуючи його з найновішими течіями світового фемінізму“. („Вісті“).

Звідки черпають автори названих статей свої інформації про український жіночий рух? На якій основі виробили вони собі ці дивовижні, недорічні поняття про змагання українського зорганізованого жіноцтва? Чи справді невідомо їм, що український жіночий рух ніколи не проповідував ізоляції жіноцтва від загату громадянства, а навпаки від самих своїх початків, себто від п'ятдесяти літ, свідомо і доцільно змагав до того, щоб українське жіноцтво стало живою і якнайбільш активною частиною Нації. А одним з головних своїх завдань вважав він саме: ввести українську жінку в громадське життя та підготувати її до цієї ролі. І ніколи український жіночий рух не був рухом егоїстичним для якихось вузько зрозумілих жіночих інтересів. На першому місці ставив він все обов'язки, а не права, а коли говорив про права, то розумів їх у першій мірі як право української жінки на народний труд, на службу для Нації. А що торкається закиду „інтернаціоналізму“, то сміло можна сказати, що не було і нема другого жіночого руху, який мав би такий суто-національний характер, як український жіночий рух. Коли через „інтернаціоналізм“ розуміють „Вісті“ інформування українського жіноцтва про те, що діється на жіночому відтинку в світі, або наші зв'язки з міжнародними жіночими організаціями (завдяки яким — кажучи до речі — українське жіноцтво віддало національній справі не одну поважну прислугу), то чи можна такий „інтернаціоналізм“ порохувати українському жіноцтву за гріх?

II.

Через гущу цього роду міркувань на жіночі теми доходять вкінці „Вісті“ ось до якого висновку: Український Жіночий Конгрес не має змісту, бо тільки націоналістичний рух може розв'язати жіноче питання. Тому треба „поставити справу т. зв. жіночого руху на правильні ґрунти, зводячи його до націоналістичної постановки. Український націоналістичний рух є тим єдиною правильним напрямком, на якому т. зв.

ГЛЯНТЕРІЯ ЖІНОЧІ І МУЖЕСЬКІ У ВЕЛИКИМ ВИБОРІ По цінах дуже низько. Поруч Ф-ма ЗІГМУНТ ЗАЛЕСКИЙ вул. Воїнів 4, 4.

жіночий рух може сповнити великі творчі завдання в житті української суспільності. По-розвинеться швидко в історично, остаточно перемогою українського націоналістичного руху“.

Наведені уступи вказували б, на те, що український націоналізм вірить у „великі творчі завдання жіночого руху в житті української суспільності“, вірить у „творчу суспільно-великим задоволенням та жадає натерпівшись на більш конкретне окреслення „творчих завдань жіночого руху“ та „творчої суспільної ролі української жінки“ в націоналістичному розумінні.

І ось в останньому числі „Вістей“ (а бачити ц. р.) появилася велика ідеологічна стаття на цю тему п. в. „Роль жінки в житті нації“. Скажимо відразу, що ця стаття перейшла всі наші сподівання, а радше всі побоювання, бо вона є просто скандальна. Творча суспільна роль української жінки зведена там до і без „розв'язки“ жіночого питання. Замість ширшої програми для „діонірок нового життя“ знаходимо один постулат: „поворот жінки до домашнього вогнища“.

Автор зясовує нам два різні ідеали: ідеал жінки поневоленої нації та ідеал жінки державної нації. Коли перша повинна бути „смиливою, революційною“, „провідницею“ з „духом революційних рухів, друга має бути „матір'ю і тільки матір'ю“. Як приклад першої подано в статті сучасну індійську жінку та Італію XIX віку. Перший приклад вважаємо правильним, бо індійська жінка грає дійсно в оточенні Ганді та цілому його русі першорядну, просто домінуючу роль. Зате зовсім не вадєє „Вістям“ другий приклад. Італійська жінка жодним чином не брала активної участі в громадському житті в боротьбі за волю нації. Анїта Гарібальді, на яку покликаються „Вісті“ як на ідеал італійки XIX віку, не була — як відомо — італійкою і пам'ятник, зведений на її честь, є пам'ятником відважності італійського народу для чужинки, яка з любов'ю до молодика полюбила також прибрану банкієрку.

Прикладом другого типу жінки, себто жіночим ідеалом державної нації, є для „Вістей“ „жінка сьогодишньої Італії чи Німеччини“.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛО“ З ДНЯ 14. КВІТНЯ 1934.

МИРОН ЗАРИЦЬКИЙ.

Астрономія в старині.

Давно вже лучили звізди в групи і давали їм назви. Назви деяких констеляцій були вже знаві у Вавилоні в часі около 3.000 років перед Христом. Гезіод описував рух сонця серед констеляцій Зодіака. У десятому віці перед Христом відкрили вавилонці планети, а в п'ятому віці вони знали вже їх час обігів. Це була кульмінаційна точка астрономії старинного сходу. Бачимо, що давній жрець Баалі знав більше астрономії, як пересічна освічена людина сьогодишньої Європи.

Першим здобутком грецької астрономії була свідомість, яку здобували Анаксимандр і пітагорейці, що небесне склепіння не є півкулею, спертю на плоскій землі, тільки повною кулею, що оточує довкола також кулісту землю. Пітагорейці ствердили, що в різних краях інші зорі світять у тому самому часі в зеніті, що в південних околицях бачимо звізди невидні ніколи в північних землях і що деякі зорі не заходять ніколи, або як каже Гомер, не купаються в океані, коли їх обсервуємо в північних околицях, але заходять на кілька годин, коли їх оглядаємо в південних околицях. Вони запримітили, що тінь землі на місяці в часі його затьми є округла. Страбо й Ератостен запримітили, що насамперед бачимо горішні частини предметів, що наближуються до нас з далекої віддалі. Аристотель, а пізніше Сенека додумувалися вже, що за Гераклеєм стовпами лежать Індії і треба було тільки сміливості очайдушного Колумба, щоб відкрити Америку. Парменід ділив землю на географічні смуги, а Архіп з Таренту обчислював перший величину земної кулі.

Треба тут усвідомити собі виразно той великий поступ астрономічного знання тоді, коли ним зацікавилися грецькі мислителі. Не забуваймо про те, що в старині знали тільки дуже малу частину поверхні земної кулі і що ніякий безпосередній досвід не міг тоді дати лю-

дям відповіді на питання, що знаходиться на схід від Індії або на захід від Гібральтару. Сьогодні можемо землю обіхати довкола і подавати собі взаємно відомості про рівночасні астрономічні обсервації з протилежних точок земної кулі, отже округлість землі і небозводу є для нас нині фактом безпосереднього досвіду. Єгипетська й вавилонська астрономія знала тільки горизонт і небесну півкулю, вона описувала тільки явища, що їх бачила безпосередньо на небі. Це була астрономія виключно наглядна і описова. Але кулісту форму землі і неба треба було тоді на основі посередніх досвідів і при допомозі відповідного міркування швидко вирозумувати, а до цього в старині були здатні тільки греки. Отже греки є творцями наукової астрономії, яка небесні явища не тільки описувала й реєструвала, але також висвітлювала й виясняла.

Цікавий є образ Всесвіту, що його представив пітагорець Філолаос, який казав, що в осередку світу є центральний вогонь, а десять небесних тіл кружляє довкола нього по гармонійно впорядкованих колах, а саме сфера сталих звізд, Сатурн, Юпітер, Марс, Сонце, Венера, Меркур, Місяць, Земля і якась додумана протиземля. Маємо тут уже деякі проблєски пізніших геліоцентричних систем будови світу.

Та не тільки математики й астрономи цікавилися у тих часах явищами на небі. Були це часи, коли не було ще прірви між знанням і мистецтвом, між думкою й уявою. Астрономічні відомості подибуємо у всіх грецьких трагіків і поетів, про астрономічні новини інформують нас грецькі історики, а грецьке точне знання багато завдячує духовій роботі найбільших грецьких філософів. Не знати, наприклад, що більше маємо подивляти у Платонових діалогів, чи незрівняний чар мови й високий лет поетичної уяви, чи безмежну глибину філософської думки і тверду послідовність логічного міркування. Однак здається, що саме ця дивна синтеза Платонової думки й уяви робить його великим понад кожану міру. І цей незрівняний поет, що збагатив безмежно зміст духової культури і своєю філософською си-

стемою дав початок усім пізнішим ідеалістичним напрямкам філософії, саме той Платон дав високо точне знання, поручає у своїй школі нові методи математики і дуже часто займався астрономічними проблемами у своїх безсмертних творах.

Було це догматичним засновком грецької астрономії, що небесні тіла як ідеальні тіла, мусять порухатися по ідеальних лініях, жити по колах. Але греки добре знали, що вероги планет не є колами. І ніхто інший, ані Платон поклав іосновне питання грецької теоретичної астрономії, як можна вивести оманні складні рухи планет, якщо їх дійсні рухи мають бути правильними колами. На це питання відповів Евдокс теорією гомоцентричних куль. Гераклеїдес з Понту теорією епіциклів, а Аполоніос з Перге теорією ексцентричних кол.

Другий велитень грецької думки Аристотель займався навіть деякими спеціальними астрономічними проблемами; він розбудував напр. теорію гомоцентричних куль Евдокса і знаменитий систематик різаних спеціальних наук чимало причинився до відокремлення астрономії як окремої науки, якою займалися у грецькій добі вже професійні астрономи.

Коли по смерті Олександра Великого його держава розпалася, повстало в Александрії геліоцентричне вогнище науки і там директор славної бібліотеки Ератостен обчислював довжину земного полуденника. Його ровесник Аристарх із Самоса видумав нові методи поміру віддалі від сонця від землі і величини поперечника місяця. Він казав уже виразно, що земля крутиться впродовж одної доби довкола своєї осі, а по колі нахиленим до рівника довкола сонця впродовж одного року. Але ці його сміливі думки пішли скоро в забуття і перемогла геліоцентрична система. Його обчислення про рух землі заволодує спокійною богині землі Гестії і великий астроном мусить на прогнани. Не є це на жаль єдиним падком в історії людства, де кара за проповідання наукової теорії сплинула розвиток науки і відстрашувала від віри у правду.

(Докінчення буде)

НАЙПЕВНІША ЛЬОКАТА ГРОША У ПОЗИЧЦІ
РІДНОЇ ПІКОЛИ. КОЖНА ПОЗИЧКА 25 ЗОЛ.

Нові подвиги летунів.

РИМ, ПАТ. Італійський летун Донаті устив новий світовий рекорд. Со осягнув на літаку висоту 14.500 м. і таким чином побив рекорд у висоті французького летуна Лемоана, який піднявся на 13.661 м. у гору.

МОСКВА, 12. 4. ПАТ. Командант „Оссавіо-хіму“ вдержався в повітря на літаку 17 годин і 41 мінут, установивши новий більшовицький рекорд.

По широкому світі.

— В Даві починається в суботу великий страйк робітників бавовняного промислу.

У Будапешті відбулось святочне відкриття IV. міжнародних змагань у боксі за містечтво Європи. До змагань стануло 74 змагунів з 13 держав Європи.

Канцлер Гітлер іменував комісарем для справ внутрішньої колонізації д-ра Федерла, державного секретаря міністерства господарки.

Мячеві змагання між Польщею і Чехословаччиною за містечтво світа, які визначено на 15. квітня ц. р. у Празі, не відбудуться, бо польські змагуни не пойдуть тепер до Чехословаччини.

Політична подорож болгарського прем'єра.

ПАРИЖ, 12. 4. ПАТ. На конференції у прем'єра Думерга і міністра Барту з болгарським прем'єром Мухановим обговорювали політичне положення на Балкані. Муханов заперечив, начебто Болгарія піддержувала активний ревізіонізм, бо не хоче втратити користей, які випливають для неї із статті 19 пакту Ліги Націй. І хоч Болгарія не підписала балканського пакту, то проте цей пакт злагіднив напружені взаємини з Югославією. З Парижа влітає Муханов до Мюссоліні, а звідти поїде до Берліна і Будапешту.

Вбивають чекістів.

У Харкові невідомі вбивники вбили вночі пожежника Ярко, який вів слідство в справі т. зв. харківської воєнної групи сепаратистів.

Комуністи підготували повстання у Баварії.

МІНХЕН, 12. 4. ПАТ. У Мінхені почався великий процес проти 33-ох гірників з Тенцбергу, що був твердинею комунізму у Баварії. Гірники відповідають за підготовку до збройного повстання. Поліція забрала в них 2 скоростріли, 60 криків, 28 гранат і багато вибухового матеріалу.

НОВИНКИ

— Робітня футер Юліана Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3, I. пов. Тел. 54-45. Приймає футра до переходу на літо. 9-?

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорунжана 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 524 55-100

— 3 Українського Лікарського Товариства. В суботу 14. ц. м. відбудуться в доміці Т-ва при вул. Чарнецького ч. 26/1, в год. 19. ширші товариські сходини для членів і запрошених гостей. 1414

— Пригадуємо, що курс кооперативних пропагаторок, який улажує „Союз Українок“ і Ревізіонний Союз Українських Кооперативів у Львові, розпочинається в понеділок, 16. квітня ц. р. в год. 4. попол. в доміці РСУК при вул. Мішкевича 12. Зголошення приймає „Союз Українок“, Львів, Підваля 7/1. пов. щодені від од. 11—1. 1417

— Засідання Філологічної Секції НТШ. у Львові відбудеться в понеділок, дня 16. квітня ц. р. в год. 18. у бібліотечній салі.

— Інтелекція і її досліди. Виклад на цю тему від Порадні для вибору звання виступить Володислав Ковальчук у суботу, 14. квітня ц. р. в доміці Кружка ім. Ганни Барвінок при вул. Мохнацького ч. 12/1. Початок в год. 6. веч.

— Неофіти націоналізму з „Нового Часу“. На нашу новинку про те, як „Нов. Час“ проголосив Вячеслава Будзиновського, головного редактора й передовика радянськочасних часописів з останніх 10-ти літ, „предтечу сучасного українського націоналізму“, „Нов. Час“ виступив з довшою реплікою, в якій покликався і на історичні твори названого діяча, і на голоси неназваного критика, і на „розгрішення“ „Просвітою“ і на гріхи б. головного ред. „Діла“ пок. Федорцева та його співробітників, і врешті на старий вік та недугу В. Будзиновського. Звичайне непорозуміння: ані ми не проголосили Вяч. Будзиновського „співми-

Сенсаційні подробиці заговору в Румунії.

Преса широко розписується про подробиці заговору на румунського короля Карла, який своєчасно викрила злата, та в якому в змішані вайваначні старшини з декількома генералами. Заговорники задумували усунути короля Карла II. від влади і вбити його любовницю пані Люпеску. Атаку планувало виконати при допомозі грават, закладених до двох скринь. Заговорники задумували цими гранатами висадити в повітря катедр на перший день Великодня, бо сподівалися, що король з найближчою родиною і членами уряду візьме участь у торжественному богослужінні. По смерті Карла заговорники задумували проголосити королем малолітнього наслідника престолу Михайла, який уже був королем, або брата Карла князя Миколая. Провідником заговору був полковник Прікуш, який мріяв про диктатуру в Румунії, на випадок проголошення королем малолітнього Михайла. Давніше полк. Прікуш був великим прихильником короля Карла, якого привіз літаком через трима роками з Франції. Прікуш і військові круги, які допомогли королеві вернутися з вигнання до Румунії, сподівалися, що Карло покине свою любовницю пані Люпеску. Бо саме пані Люпеску довело до того, що Карло арештував з прав до престолу за життя свого батька короля Фердинанда і помаздував до Франції на добровільне вигнання. Але їхні надії розвіялися. Карло не поєднався зі своєю дружиною. А до того п. Лю-

песку здобула великий вплив на вирішенні політичних справ. Вона — як жінка — була на розв'язання відомої політичної ситуації, яка своїм вістрям вістрівалась проти життя.

Заговор вдалось викрити завдяки зламаним шифрам, який повідомив розвідку про заговор. Вона негайно арештувала провідників заговору. Тепер арештували вже біля 200 осіб, а на половину становлять старшини.

Уряд намагається з'ясувати, чи викликав заговор за короля і тому сні-таким комуніст:

БУКАРЕШТ, 12. 4. ПАТ. В останній тиждень весни в пресі вістки, які викликають шень веспів і подеперування. Ці повідомлення походять з того самого джерела і мають ті ж самі ворожі тенденції, порушують спокій, хоча жана саме тепер найбільше ожедо потрібні роздубаються до нечуваних і фантастичних мірів. Проступки декількох вищих службників за участь у переворотів, які, проте, ведеться уже слідство, висираються до сати. І тому румунський уряд перестріганію в Румунії і за кордоном перестріганію яка викликає закорот і яку підтримують Румунії.

Переполюх серед залоги „Челюскіна“.

МОСКВА, 12. 4. ПАТ. Крига, на якій примістилась залога „Челюскіна“ тріска і повстали великі шілини. Під впливом кучки, частину бараків, моторівку, оваловий матеріал і леговище. Тому летуни Молотов, Слєпняв і Ушаков прибули ще в пору на рятунок розбитим з „Челюскіна“. Дотепер перевозили літаками на суходіл 62 членів залоги. На кризі залишилося ще 28 лю-

дей, яких також перевозять істотно на суходіл. У рятуноків акції брало участь 15 літаків. На кризі звинувся летун Молотов, який у ніч 10. квітня ц. р. перевіз літаком за суходіл з трьома паворотами 14 людей.

МОСКВА, 12. 4. ПАТ. Летун проф. Шмідт погіршився і тому перевозити його до шпиталю у Ном на Алясці.

Арештували 400 залізничників на Радянській Україні.

На приказ Москви ГПУ переводить „енергійну чистку“ на залізницях Радянської України. Дотепер арештувало ГПУ в Харкові, Одесі та по інших містах України біля 400 залізнични-

ків, яких закидають побирання хабарів. „Слєство“ нібито виявило, що багато торговельних установ давало залізничникам хабарі, щоб не одержати заганів.

ком, ані не почувалось покликаннями його розгрішувати, ані теж не заперечували тому старому письменникові заслуг історичного популяризатора, та взагалі своєю заміткою не зверталися проти В. Будзиновського. Звертали лише і звертаємо увагу на повний брак почуття такту і міри у того нового співробітника й передовика „Нового Часу“, який перекинувшись з активного радянського в неофіта націоналізму, відразу гордає про націоналізм з реалістичною, яка осмілює його, часопис та всіх тих, яких він туди втягає.

— Хто виграв на лотерії? В другім дні тягнення Державної Клясової Лотерії впали виграни на такі числа: 300.000 зол. на ч. 74839, 100.000 зол. на ч. 75359, 50.000 зол. на ч. 141365, 154468, 20.000 зол. на ч. 138346, 15.000 зол. на ч. 78591, 128760, 5.000 зол. на ч. 72038, 115673, 2.000 зол. на ч. 115680, 150955, 1.000 зол. на ч. 88529, 17928, 18271, 38054, 74403, 78685, 52129, 114230, 116250, 140106, 147969, 500 зол. на ч. 6007, 27523, 44700, 49775, 56536, 73763, 78392, 81051, 111191, 121249, 139065, 155500, 400 зол. на ч. 140, 2080, 12638, 20720, 32413, 34491, 42045, 80706, 82477, 88119, 90830, 97265, 102352, 105633, 108698, 112902, 113727, 118123, 125045, 130791, 134795, 141525, 161177, 167670, 20.000 зол. на ч. 75926, 102738, 10.000 зол. на ч. 100879, 144148, 5.000 зол. на ч. 911, 65065, 2.000 зол. на ч. 80862, 129098, 145149, 1.000 зол. на ч. 39456, 46611, 77252, 96690, 103843, 111033, 136208, 500 зол. на ч. 5123, 6590, 36842, 97541, 59356, 148637, 93014, 93068, 71753, 95449, 106814, 114859, 117741, 148707, 156699, 167905, 168656, 169413, 400 зол. на ч. 458, 6519, 16430, 30955, 41767, 47446, 50688, 59330, 59805, 62079, 68684, 70118, 70141, 72378, 81552, 91818, 108580, 105708, 108167, 116609, 121752, 138201, 139123, 140221, 142648, 151540, 159861, 161396, 167526, 168297.

— Відзначення митр. Дениса. Румунський король Карло надав православному митрополитові Денисові з Варшави ордер „Зорі Румунії“ з великою лентою. Цю відзнаку перелав митрополитові в першому дні Великодня румунський уповноважений міністер Віктор Кадере.

— Зі Снятина до Німеччини під вагоном. На залізничному дворі в Бонені під вагоном міжнародного поїзду Букарешт-Берлін німецька влада викрила Мечислава Міровського з Борщова, що їхав так від самого Снятина. Він каже, що

заїхав випадково до Німеччини, бо його їзді кінчилася в Польщі. Тепер мусить віддати грошу за нелегальне переступлення границі, оскільки буде відставлений до Польщі.

— Здержали податкові екзекції на селі. Як повідомляють з Варшави, скарбова влада здержала на 14 днів податкові екзекції на селі згідно з новими екзекуційними приписами Польського лічництва має на меті не робити переподаткуванням у весняних роботах.

— Мати втроїла дитину. Регіна Грайф втроїла вероналем 6-літню донечку. На поліції заявила, що хотіла вкоротити муки дитини, яка була фізично та умово нерозвинута, а шкідлива та дифтерія ще збільшила її муки.

— Ошукан всім наречених. В Перемишлі арештовано з доручення польської амбасаді в Парижі Юліана Пурха, що вернув неслано жінкою із Франції, де перебував всім ал. Пурха казалося, що перебуваючи у Франції, він ошукав у різних містах всім наречених, яких він тягнув на гроші, обіцяючи з ними женитися. Разом ошукан їх на 90.000 франків. В грудні ц. р. оженився в Парижі з дев'ятою нареченою, рішився вернути до Перемишля. Однак коли прийшов до польської амбасаді за паспортом, амбасада знала вже про його подвиги, і всім ошуканих наречених, що зголосили їм амбасаді свої претенсії до Пурхи. Наслідком того Пурха опинився тепер у слідчій палаті перемиського окружного суду.

— Пожежа. В Суботові пов. Станіславів вбухла 3. ц. м. в столі Федька Заболотного пожежа, яка знищила 11 будинків на школі шістьох господарів. Школу обчислюють на 6.000 зол. При гашенні вогню двоє людей погинуло.

— Краєва хроніка. На стаці у Зимній Борі під Львовом кинулась під поїзд 20-літня Гелена Яруншкевич з Бродів і погинула на місці. За її життя подали на картці брак засобів до життя. В Дрогобичі відбулось у четвер 12. квітня ц. р. святочне відкриття шпиталю для нервово хворих.

— Сутички ендеків з поліцією. З Варшави повідомляють, що на Помор'ю в Скурчу відбулось до сутички ендеків з поліцією, яка заборонила віче. У відповідь юрба сформувала юрбу, який розігнала поліція, арештувавши до часу.

Ви маєте в себе кілька рідних установ, а чи Ви знаєте, що на чужині пропадають душі наших рідних братів? Тому присилайте передплачу українську пресу та місячні відписки „Пробудити та проназначити їх для своїх братів.

[illegible]

СПОРТ.

Станиславів. Пролом — Адміра 6 : 1 (2 : 1). Ворота стріляли: Якібчук 4, Скуба й Лискевич по 1. Пролом без Кериякенича. Треті в черзі змагання піррини Пролом у свою користь. Адміра представляється дуже слабенько. Козиб не „спанероне“ темпо, а передусім „святоточний настрій“ продомівців, ті змагання між Пролом виграти навіть двоцифрово. Гра мало цікава, з незначною перевагою Пролому в першій половині й величезною в другій.

Станиславів. Ревера — Лехія 3 : 0 (2 : 0). Заслужена виграна Ревери. Лехія грає в десятку й до того з резервами, та немало розчарувала. Видиш около 2.000. Гакоаг — Гірка 3 : 1 (0 : 1). Несподівана програма Гірки.

Станиславів. У. С. К. — Сокол Коломия 5 : 1 (2 : 1). Заслужена виграна У. С. К.-у, який був назвався дружиною літньою. В У. С. К.-у добрий Ярмо в напад на пр. крайнику, але мусить „постаратись“ про біг і Лискевич II на сер. поміч. Решта без тренінгу й будьякої форми. По зйгранні буде У. С. К. трітнім प्रतिником для коної дружини в У. С. С.-у. Суддював дуже слабо п. Світний.

Тенісові змагання У. С. К.-у — Сокол Кол. закінчилися певною виграною Коломиї. Пункт для У. С. К.-у здобув Мурин з Др. Кулявички.

Збирайте датки і дарові книжки для заспокоєння духових потреб наших заточених і шліть на адресу Т-ва „Просвіта“ у Львові, Ринок 101.

Красивий біг наапросто Соколяських дружин в 40-ліття Сокола-Батька. Другою імпресою в ювілейній році Сокола-Батька буде біг наапросто соколяських дружин, який відбудеться у неділю, 15. квітня п. р. у Львові. Програма обіймає біги: для добротних на 1 км. Старт і мети на 100 м. біг Сокола-Батька. Збірка змагунів у год. 10.30. Початок змагань у год. 11-тій передполуднем. Змагунів в провінції викликається зібралися на літню оглядин. Оглядати повинні змагунів, які тепер не мають лікарських карт, відбудуться у суботу 14 п. м. у год. 20. в домі Сокола-Батька. Діло. Ринок 101.

Біг відбудеться без огляду на погоду! Здагновий Комітет Сокола-Батька.

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 13. IV. год. 7:30 веч. „Гостиниця під Білим Конем“.

Субота, 14. IV. год. 4:00 попол. „Івась і Гануся“ оп.-казка Гумпердіна.

Субота, 14. IV. год. 7:30 веч. „Гостиниця під Білим Конем“.

Неділя, 15. IV. год. 12. IV. попол. „Івась і Гануся“ оп.-казка Гумпердіна.

Неділя, 15. IV. год. 3:30 попол. „Товариш“.

Неділя, 15. IV. год. 7:30 веч. „Гостиниця під Білим Конем“.

Театр Ріжнородностей.

Пятниця, 13. IV. год. 7:30 веч. „Фанні“.

Субота, 14. IV. год. 7:30 веч. „Фанні“.

Неділя, 15. IV. год. 3:30 попол. „Родина“.

Цирк Станевських. (Площа Бема).

Пятниця, 13. квітня, одна вистава в год. 5:30 веч.

Кіно.

АПОЛЬО: „Світ належить до тебе“

(Секс Сакаль).

АТЛАНТИК: „Ескімо“.

ВАНДА: „Тайний детектив“.

КАСІНО: „Танцююча Венус“.

КОЛІСЕЙ: „Роскішні турботи“ (Моріс Шелая), реж. „Мурована компанія“.

КОПЕРНИК: „Кохав, любить, шанув“.

МАРУСЕНЬКА: „Велика гримина“ і реж. в Марію Коробякову.

МІРАЖ: „Прощання зі зброєю“.

МУЗА: „Діаполів брат“ (Деніс Кінг, Льорель і Гарді).

ПАЛІС: „Марш Ракочія“.

ПАН: „Кінг-Конг“ і реж. „Візьми цю цитку на вадаток“.

ПАСАЖ: „Граф Заров“ і додатки.

СВІТ: „Король циганів“ (Хозе Мохіка).

СТИЛЕВ: „Парада резервістів“, реж. „Грубі чи худі“.

ХІМЕРА: „Моя мрія то ти“ (Ліліана Гарвей).

УТІХА: „Пристань Сан Дієго“, реж. „Коли нам 20 літ“.

Закордонне радіо.

Пятниця, 13. квітня 1934.

Відень (506,8) 10:20 Хор хлопців, 19:00 Легка музика, 20:40 „Дас Розенгартен“ муз. легенда Бігнера, Кошиці (269,5) 12:35 Концерт, Прага (470,2) 20:00 „Продана наречена“ оп. Сметани Лягті (1796) 18:15, 18:40 Оп. дуети й арії, Білгород (437,3) 17:30 Популярний мейлорді, Берлін (356,7) 14:15 Солисти, 18:30 Камер. музика, 19:15 Нар. пісеньки, 21:10 Північна музика, Кенігсверггаузен (1571) 17:45 Солисти, Лінгенберг (455,9) 16:00 Нар. пісні, 21:10 „Бастіон і Бастієна“ оп. Мопарта, Мінхен (405,4) 21:05 Симф. концерт, Москва (360,6) 17:25 „Рігдолет“ оп. Верді, Будапешт (550,5) 17:30 Популярні мейлорді, 19:30 „Дон Карлос“ оп. Верді, Мільно (368,6) 13:00 Легка музика, 21:00 „Спляча царівна“ муз. казка Респігі, Рим (420,8) 20:45 Інстр.-воєн. концерт.

Субота, 14. квітня 1934.

Льондон (342,1) 20:45 „Борис Годунов“ оп. Мусоргського, Відень (506,8) 12:00 Альпейська музика, 16:30, 22:20 Концерт, Братислава (298,8) 12:35, 22:30 Концерт, Прага (470,2) 19:30 Симф. концерт, Копенгаген (255,1) 20:50 Співа, Париж (1796) 20:45 „Ля Фовет ді Тампль“ оп. Мессажера, Білгород (437,3) 19:30 Оп. арії, 22:45 Циг. музика, Любляна (362,3) 20:45 Куляти, 21:45 Вок. дуети, Берлін (356,7) 17:30 Гендлені твори, Лінгенберг (455,9) 7:00, 12:00 Концерт військовий оркестри, 19:00 Веселий вечір, Мінхен (405,4) 13:35 Оп. музика, 17:30 Гендлені твори (музика, співа), 21:15 Весела аудіція, Сотенс (443,1) 20:00 „Реквієм“ Верді, Будапешт (550,5) 13:30 Популярні пісні, 22:10 Концерт циг. оркестри, Мільно (368,6) 13:00 Тріо, 17:10 Танкова музика, 21:00 „Ля метріс де Ст. Ромбо“ містерія, Рим (420,8) 21:00 Опера.

Львівське радіо.

Пятниця, 13. квітня 1934.

7:00—8:00 Ранішня аудіція, 12:05 Короткі симф. твори з гр. понт, 12:33 Популярні арії та пісні, 15:05 Збіжана бірма, репертуар театрів, 15:10 Господарські вістки, 15:20 Година легкої музики (джазова оркестра, співа), 16:20 Серед кишок, 16:35 Муринські пісні (Ольга Лада), фортепіано, 16:55 Ревієві пісеньки (гр. панти), 17:10 Нар. малярські пісні (Кольоман Медя баритон), 17:30 Відчит для матуристів, 17:50 Методи навчання в новій гімназії, 18:10 Легка музика, 18:55 Веселина, 19:15 Наука стенографії, 19:25 Фейлетон, 19:40 Спортивні вістки, 19:43 Співаний комунікат, 19:55 Сільва рерум, 20:00 Вибрані думки, 20:02 Мюз. балачка, 20:15 Симф. концерт: літер. фейлетон про Мікшевича, 22:40, 23:05 Танкова музика.

Субота, 14. квітня 1934.

7:00—8:00 Ранішня аудіція, 12:05, 12:36 Концерт джезу, 15:10 Господарські вістки, 15:20 Давид хор (гр. панти), 15:40 Ада для хорів, концерт оркестри, 16:20 Лекція фр. мови, 16:35 Спів, 16:55 Камеральне тріо (скрипка, віолончель, фортепіано), 17:30 Відчит для матуристів, 17:50 Репортаж, 18:10 Легка музика з гр. понт, 18:55 Веселина, 19:15 Балачка про мови, 19:25 Рештації поезій, 19:40, 19:43 Спортивні вістки, 19:55 Сільва рерум, 20:00 Вибрані думки, 20:02 Концерт (спів, оркестра), 21:00 Шопенівський концерт, 21:30 Техн. скрипка, 21:45 Весела ауд. „Мистер Паїк ратує ситуацію“, 22:15 Легка музика з гр. понт, 22:30, 23:05 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові долар у приватних оборотах 5:27 зол.
Золото: Долари 9:00—9:05. Франки фр. 35:40—35:70. Дукати 83:60—84:00, Корони 37:40—37:80, Рублі 46:20—46:80.
Срібло: Корони 0:30, Фальорени 0:75, Рублі 1:25.

На сьогоднішній варшавській біржі потовано такі курси: Лондон 27:39, Париж 34:93 і пів, Берлін 209:25, Ціріх 171:43, Амстердам 358:43, Прага 22:03, Мільно 45:45, Бельгія 24:50—27:40, Бухарест 41—43, Відень 97:50—98:50, Нью-Йорк кабелі 5:29 і одна четверта, Нью-Йорк чеки 5:29.

Подяка.

Цєю дорогою складаємо ширшу подяку всім, що віддали останню прислугу нашою найдорожчому Мужкові і Батькові бл. п. о. Казимирові Гермакові парехові в Гошанах та поспішили зі словесами потіхи для нас у дніх тяжкого смутку, зокрема: Всеч. О. Деканові Галушці Ігнатові, О. Омишлевичові Стефанові, О. Кулячицькому Семенові, О. Кмитові Юрієві, О. Гринишиніві Іванові, О. Гавришквичеві Ілії, О. Вітківці Михайлові, О. Вітківці Стефанові, О. Захарієвичові Ярославові, О. Масляникові Іванові, О. Боріцєві Луці, О. Гульові Петрові, О. Павлішові Павлові, О. Хотиненському Іосифові, О. Липинові Петрові; Всеч. О. Войтаскові Михайлові латиському Деканові і Парохіві в Рудях і лат. Сотрудникові, усім за участь у відправі похоронного обряду; Всеч. О. Гринишиніві, Гавришквичеві і Кмитові за прощальні проповіді; Високопов. П. Генрикові Ябло Патронові церкви — за поміч в урядженні похорону і слова потіхи; Висч. Панству Войнаровському, Управаншків і шкільній дітям і П. Т. Парохіві нам за останню прислугу. Всім нехай Бог стократно винагородить.

Марія Гермакова, вдова, Ольга Станімірова, Олена Хрушова, Софія Голницька — дочки, зяті і внуки.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЯ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Загальні Збори Тов. Ваканційних Осель відбудуться в п'ятницю 27. квітня 1934 р. в год. 5. попол. в домі Марійського Тов. вул. Руська ч. 10. партер. Якщо в означений годині не явилося би статуту вимагане число членів, то другі Загальні Збори яких рішення будуть правосильні без огляду на число учасників відбудуться в год. 5:30 в тім самім місці і з тим самим денним порядком. Виділ. 1412

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФІРАНКИ, капи ручної роботи 9 зол. Коронкові таблички ручні, цінні сотиком, продає лише Фрайліх. Львів, Сикстуська ч. 21. 26/33 7—?

ГОДИННИКИ направляє прецезійно й дешево Домбровський і Розважєвський. Львів, Академічна 2. (3 провінції просимо поштою). 73/53 7—10

МОТОЦИКЛІ нові і вживані, ровери від 120 зол., поручає Автоспорт, Львів, Слов'янського 2. 1312 8—20

СОРОЧКИ спортивні мужеські зол. 2:36 виконув. і продає Вирібія біля „Ренома“ Львів, Сонішна 9. 1318 8—20

СВІЧНИКИ власного виробу три подучені від золотих 17. Райнес, Городецька 23. біля Народної Торговлі. 1319 10—10

ІНТЕЛІГЕНТНА особа, старша пошукує посади до управи дому у сьмешника на селі Зголошення до Адміністрації під „ОПІДНА“. 2—2

ДІМ 500 зол. за введіння посади. Зголошення під „Умовий“ до Алм. Діла. 1313 1—1

ПОТРІБНА до лікаря-каваліра на провінцію близько Львова молода інтелігентна, совісна господиня-українка, — привітна для пацієнтів, яка зажадала би домог. Зголошення в адресу святи до Адміністрації „Діла“ під „Лікар“. 1399 3—3

ЦІКАВІ КНИЖКИ

	Ціна	Почтова пересилка
Буреверхи — Емілії Бронте, переклад М. Рудницький	2:30 зол.	0:30
Маціцький — Альфонса Доде, переклад із французької мови М. Рудницького	3—	0:30
Між Ідеєю і формою — М. Рудницького	3—	0:30
Блакитна кімната та інші оповідання — Проспера Меріме, із французької мови переклад Василь Софронів	0:95	0:15
З японського дому — Ст. Левинського	2—	0:25
Сміх землі — Володимира Островського	1:30	0:13
Спогади — Евгена Чикаленка. Частина I. П. III. Окрема частина по 3 зол.	8—	0:50
Крізь дим і згар — Мик. Матієв Медьника	0:50	0:10
Безпутні — Гордія Брасюна	0:50	0:10
Шевченко й княжна Репніна — Михайла Воляка	1:30	0:15
Українці і відсіч Відня 1683 р. — д-ра Івана Німчука	1—	0:15
За сном — д-ра Івана Німчука	0:50	0:10

Замовляти в Адміністрації „Діла“, Ринок ч. 10. Належитість надсилати складаючими П. К. О. 143:322

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

1 м. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень зол. 0:35
одношпальтовий в тексті і новинках 0:60
на першій сторінці 0:80

Дрібні оголошення від слова: матримоніальні і приват. коеспонденція по купно, продаж, винаєм і т. п. зол. 0:15
шукаючи праці 0:10
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1
„ 1/2
„ 1/3
„ 1/4
„ 1/5